

Uniwersytet
Ekonomiczny
w Katowicach

**Wyniki badań ankietowych zrealizowanych
przez Komisję ds. Dostępności Uczelni działającej
przy Konferencji Rektorów Akademickich Szkół
Polskich**

KRASP

Katowice, czerwiec 2025

AUTORZY OPRACOWANIA:

Autorami opracowania są członkowie Komisji ds. Dostępności Uczelni przy KRASP:

Anna Szymańska - Uniwersytet Warszawski - Przewodnicząca Komisji
dr hab. inż. Katarzyna Jach, prof. uczelni - Politechnika Wrocławska
dr Maria Gorczyńska, prof. uczelni - Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
dr Joanna Szobryn-Giercuszkiewicz - Politechnika Łódzka
dr Justyna Rogowska - Uniwersytet Gdański
Radosław Cichański - Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
Justyna Markitoń- Belbart- Uniwersytet Szczeciński
Ireneusz Białek - Uniwersytet Jagielloński,
Andrzej Wójtowicz - Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie
Anna Duczmałowska – Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie
Aleksandra Duszyńska – Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina
dr Patrycja Goryń – Uniwersytet w Białymstoku
dr Anna Gutowska – Uniwersytet Łódzki
dr inż. Dominika Plust Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
Martin Jung – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
prof. Dr hab. Janina Filek

Wsparcie narzędziowe stanowił Zespół badawczy **Centrum Badań i Rozwoju Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Dział Badań, Ekspertyz i Konsultingu.**

Opracowanie techniczne w zakresie dostępności publikacji:
Sławomir Rzepecki, Dział adaptacji BON UW

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach Centrum Badań i Rozwoju

ul. 1 Maja 50
40-287 Katowice
tel. +48 32 257 73 33
cbir@ue.katowice.pl
www.ue.katowice.pl/cbir

Spis treści

1. Charakterystyka metody badawczej	4
2. Opis próby badawczej	4
3. Wyniki badań wsparcia dla osób studenckich	6
4. Wyniki badań wsparcia osób doktoranckich	8
5. Wyniki badań wsparcia słuchaczy i słuchaczek studiów podyplomowych	11
6. Wyniki badań wsparcia kadry uczelni.....	13
7. Formy wsparcia z zakresu dostępności i źródła ich finansowania	16
8. Wyzwania dla wsparcia edukacyjnego i zapewnienia dostępności	20
9. PODSUMOWANIE	28
10. Spis rysunków.....	29
11. Tabele z danymi do wykresów	30

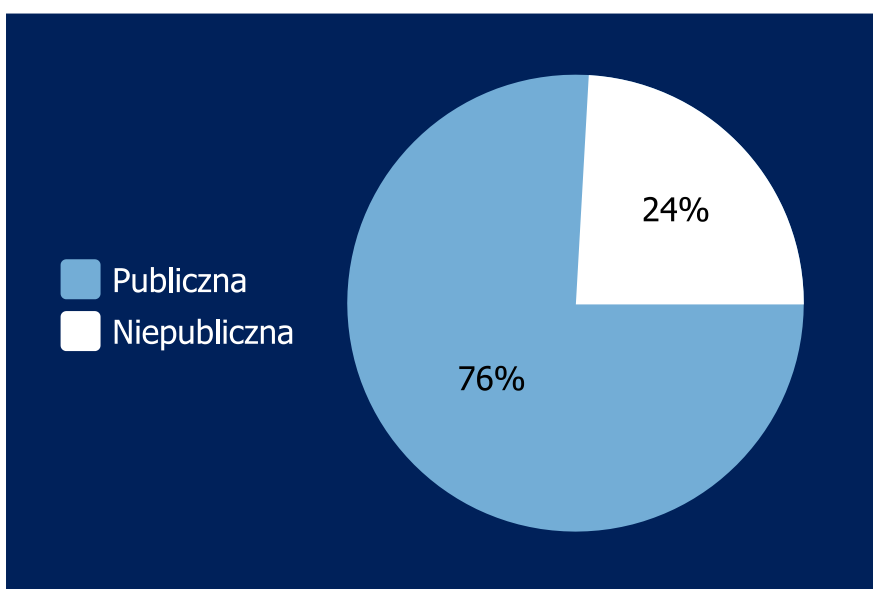
1. Charakterystyka metody badawczej

Badanie zostało zrealizowane w maju 2025 roku poprzez rozesłanie zaproszenia do wypełnienia ankiety internetowej do jednostek uczelni wyższych zajmujących się dostępnością i wsparciem osób z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami w uczelniach. Kwestionariusz ankiety został opracowany przez zespół badawczy i przygotowany na platformie do badań on-line przez Centrum Badań i Rozwoju Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Wykorzystano kwestionariusz i wyniki badania przeprowadzonego w roku 2024.

2. Opis próby badawczej

W badaniach ankietowych wzięło udział łącznie 208 przedstawicieli uczelni wyższych. Z uwagi na niekompletne udzielenie odpowiedzi przez ponad połowę respondentów, do efektywnej próby badawczej pod dalsze obliczenia statystyczne zostało zakwalifikowanych w sumie 100 odpowiedzi. 76 % tej próby stanowili przedstawiciele uczelni publicznych (rys. 1).

Rysunek 1. Rodzaje uczelni objętych badaniem (N=100)

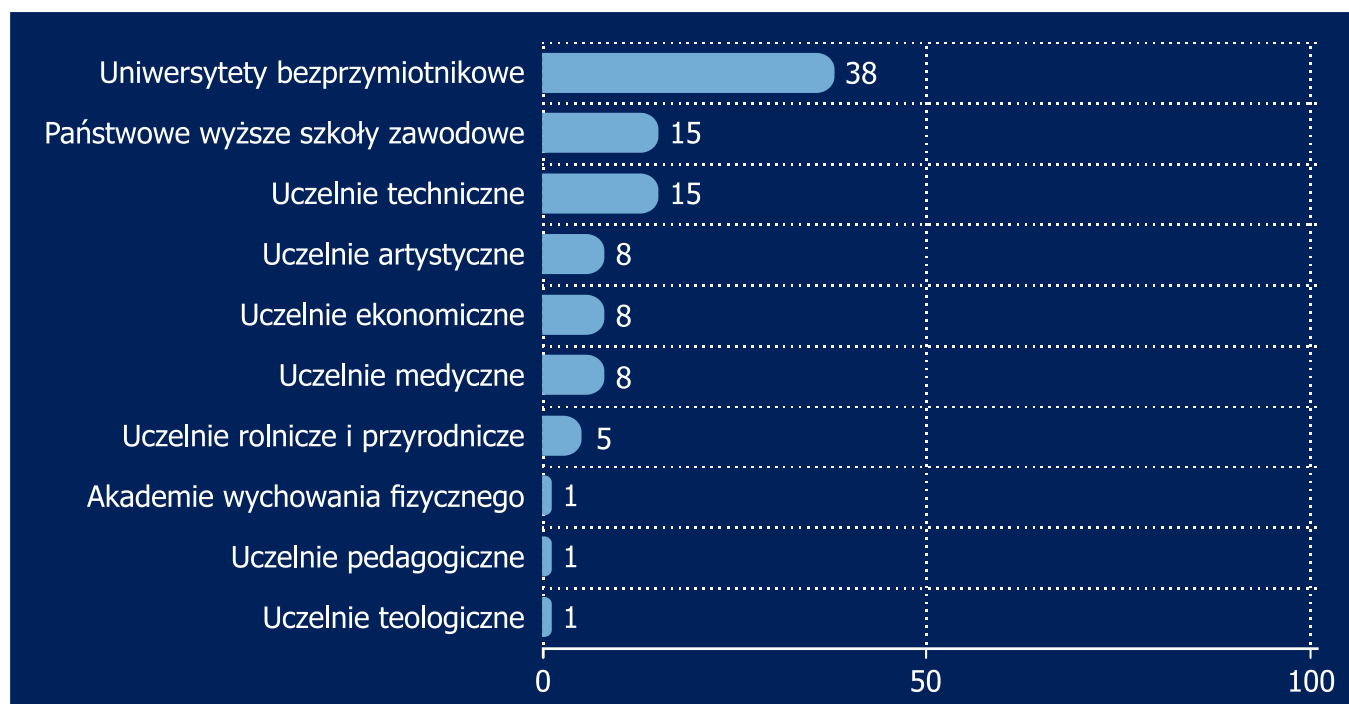
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych. Dane: [Tabela 1](#)

W porównaniu do badania z roku 2024 grupa respondentów zwiększyła się o ponad 80% (81,82%) do 100 uczelni. Ponadto z badania wynika, iż zwiększył się udział uczelni niepublicznych w badaniu z 20% do 24%, co także wpływa na lepsze zbalansowanie próby.

Biorąc pod uwagę typ uczelni, w badaniach przeważały odpowiedzi przedstawicieli uczelni bezprzymiotnikowych – stanowiły one co trzecią uczelnię objętą badaniem ankietowym. Blisko co szósty respondent reprezentował państwowe wyższe szkoły zawodowe lub uczelnie techniczne. Co dwunasta osoba objęta badaniem ankietowym reprezentowała uczelnię artystyczną, ekonomiczną lub medyczną (rys. 2).

W porównaniu do badania z 2024 roku struktura typów uczelni reprezentowanych przez respondentów uległa pewnym przesunięciom. Wzrosła reprezentacja uczelni bezprzymiotnikowych, natomiast nieco zmniejszył się udział państwowych wyższych szkół zawodowych oraz uczelni technicznych. Zmiany objęły również kategorie uczelni mniej licznych – udział uczelni artystycznych, ekonomicznych i medycznych był niższy niż wcześniej, a także uległ modyfikacji ich skład. Zmiany te mogą mieć wpływ na interpretację porównawczą wyników badania i powinny zostać uwzględnione przy analizie danych przekrojowych.

Rysunek 2. Typy uczelni objętych badaniem (N=100)

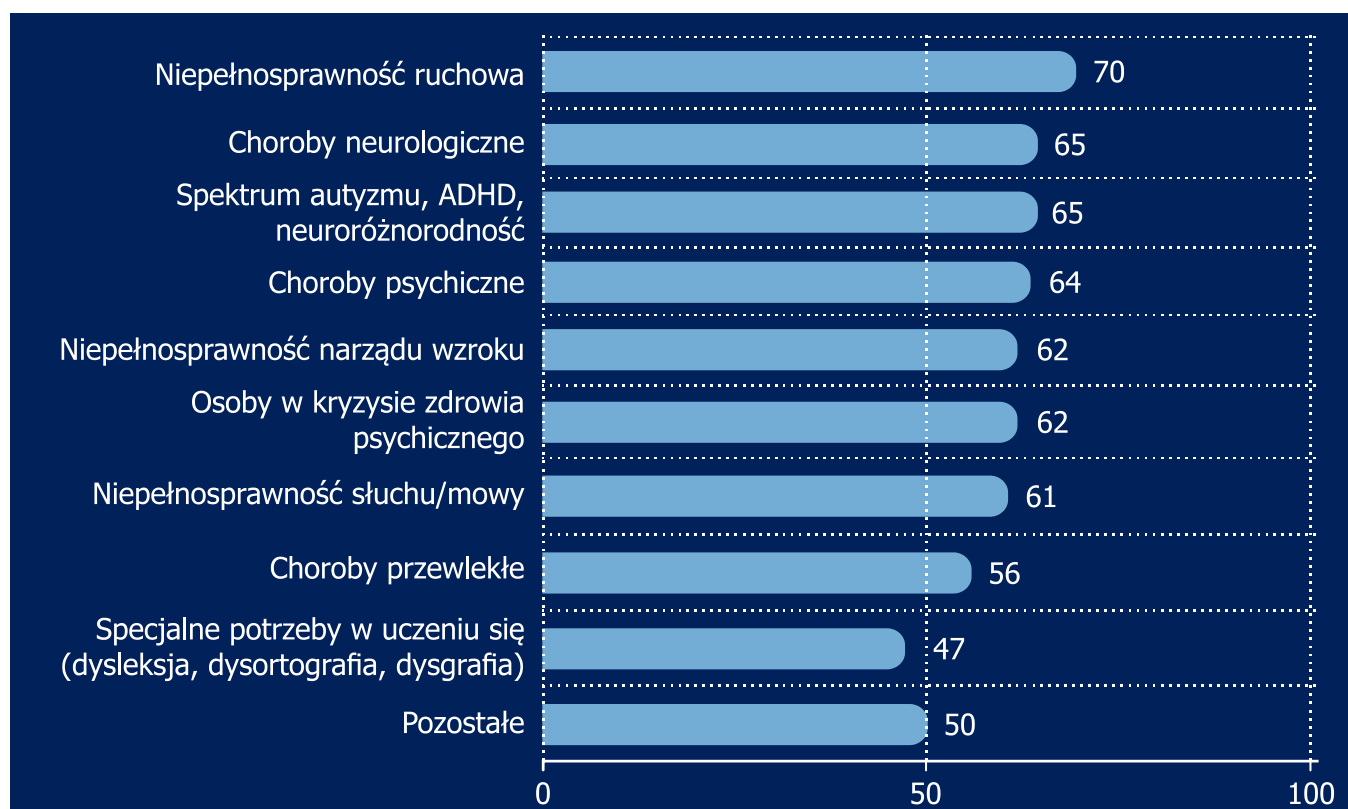

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych. Dane: [Tabela 2](#)

3. Wyniki badań wsparcia dla osób studenckich

Wśród rodzajów niepełnosprawności i trudności zdrowotnych występujących u osób studenckich otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych objętych badaniem, najczęściej wskazywana była niepełnosprawność ruchowa. Niewiele rzadziej pojawiały się odpowiedzi dotyczące chorób neurologicznych oraz trudności wynikających ze spektrum autyzmu, ADHD i neuroróżnorodności. Na uwagę zasługuje fakt, że blisko trzy czwarte respondentów zadeklarowało występowanie chorób psychicznych, niepełnosprawności wzroku, kryzysu zdrowia psychicznego lub niepełnosprawności słuchu i mowy. Ponad połowa badanych wskazała również na choroby przewlekłe. Najrzadziej wskazywano na specyficzne trudności w uczeniu się, takie jak dysleksja, dysortografia czy dysgrafia, oraz inne, niesprecyzowane trudności zdrowotne (rys. 3).

Rysunek 3. Rodzaje niepełnosprawności wśród osób studenckich otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=76)

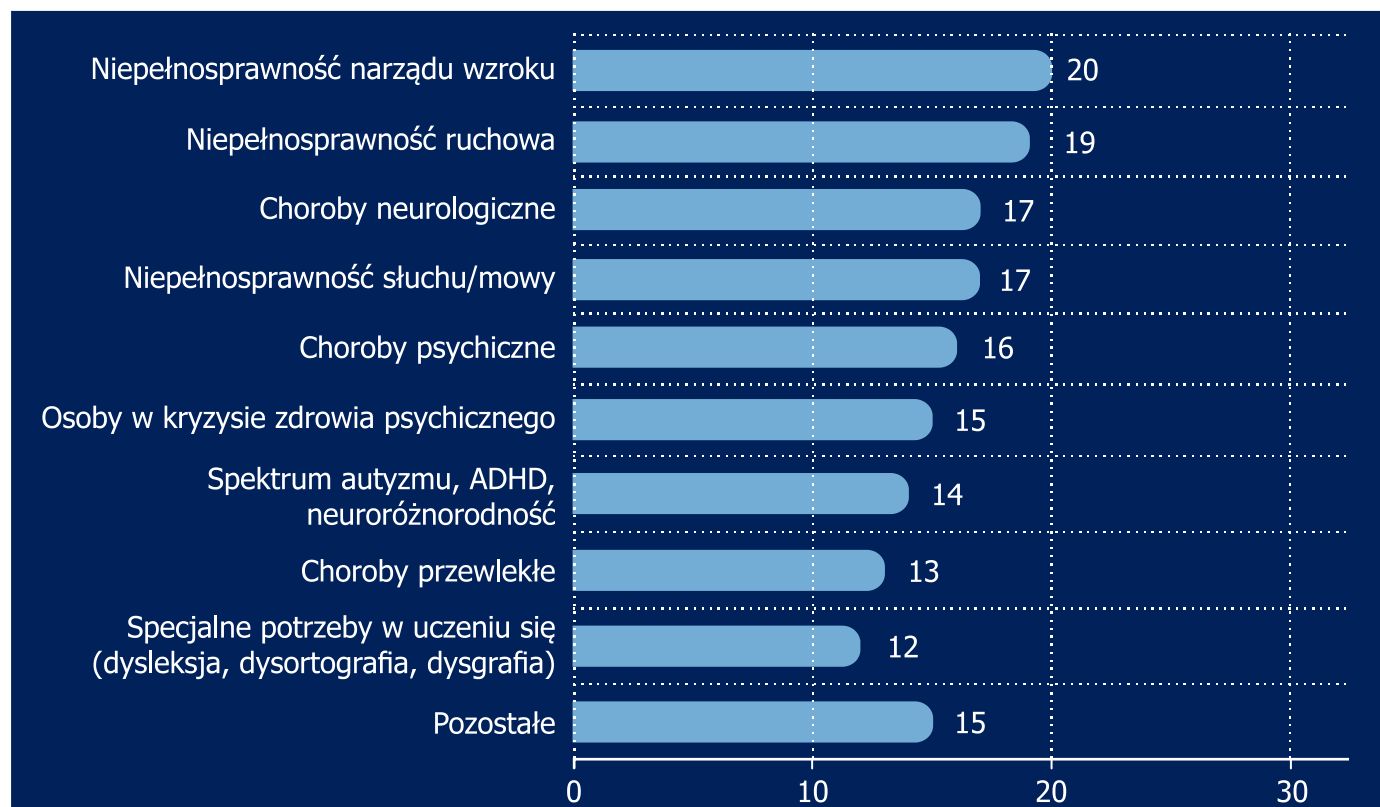
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych. Dane: [Tabela 3](#)

W porównaniu do poprzedniej edycji badania, zauważalne są zmiany w strukturze rodzajów niepełnosprawności i trudności zdrowotnych osób studenckich korzystających ze wsparcia na uczelniach publicznych. Największy wzrost dotyczy zgłaszalności trudności ruchowych oraz neuroróżnorodności (w tym spektrum autyzmu i ADHD), co może świadczyć o rosnącej świadomości oraz lepszym rozpoznawaniu tych potrzeb przez uczelnie. Jednocześnie zmniejszył się udział wskazań dotyczących chorób przewlekłych, co może wynikać zarówno z realnych zmian, jak i modyfikacji podejścia klasyfikacyjnego. Zmniejszona liczba odpowiedzi dotyczących specjalnych potrzeb w uczeniu się oraz brak rozwinięcia kategorii „inne” sugerują dalszą standaryzację i porządkowanie danych raportowanych przez uczelnie.

Wśród rodzajów niepełnosprawności i trudności zdrowotnych występujących u osób studenckich otrzymujących wsparcie na uczelniach niepublicznych, najczęściej wskazywana była niepełnosprawność narządu wzroku, tuż za nią znalazła się niepełnosprawność ruchowa. Często pojawiały się również zgłoszenia dotyczące chorób neurologicznych oraz niepełnosprawności słuchu i mowy. Znaczną część uczelni niepublicznych objętych badaniem wskazała także występowanie chorób psychicznych, kryzysów zdrowia psychicznego, a także trudności związanych ze spektrum autyzmu, ADHD i neuroróżnorodnością. Blisko połowa respondentów zadeklarowała obecność studentów z chorobami przewlekłymi oraz specjalnymi potrzebami w uczeniu się, takimi jak dysleksja, dysortografia czy dysgrafia (rys. 4).

W porównaniu do poprzedniej edycji badania, wśród uczelni niepublicznych odnotowano wzrost wskazań dotyczących niepełnosprawności wzroku, która obecnie stanowi najczęściej raportowaną kategorię, wyprzedzając wcześniej dominującą niepełnosprawność ruchową. Zwiększyła się również liczba zgłoszeń dotyczących spektrum autyzmu, ADHD i neuroróżnorodności, co może świadczyć o rosnącej świadomości i lepszym diagnozowaniu tych potrzeb.

Rysunek 4. Rodzaje niepełnosprawności wśród studentów otrzymujących wsparcie na uczelniach niepublicznych wg liczby wskazań (N=24)

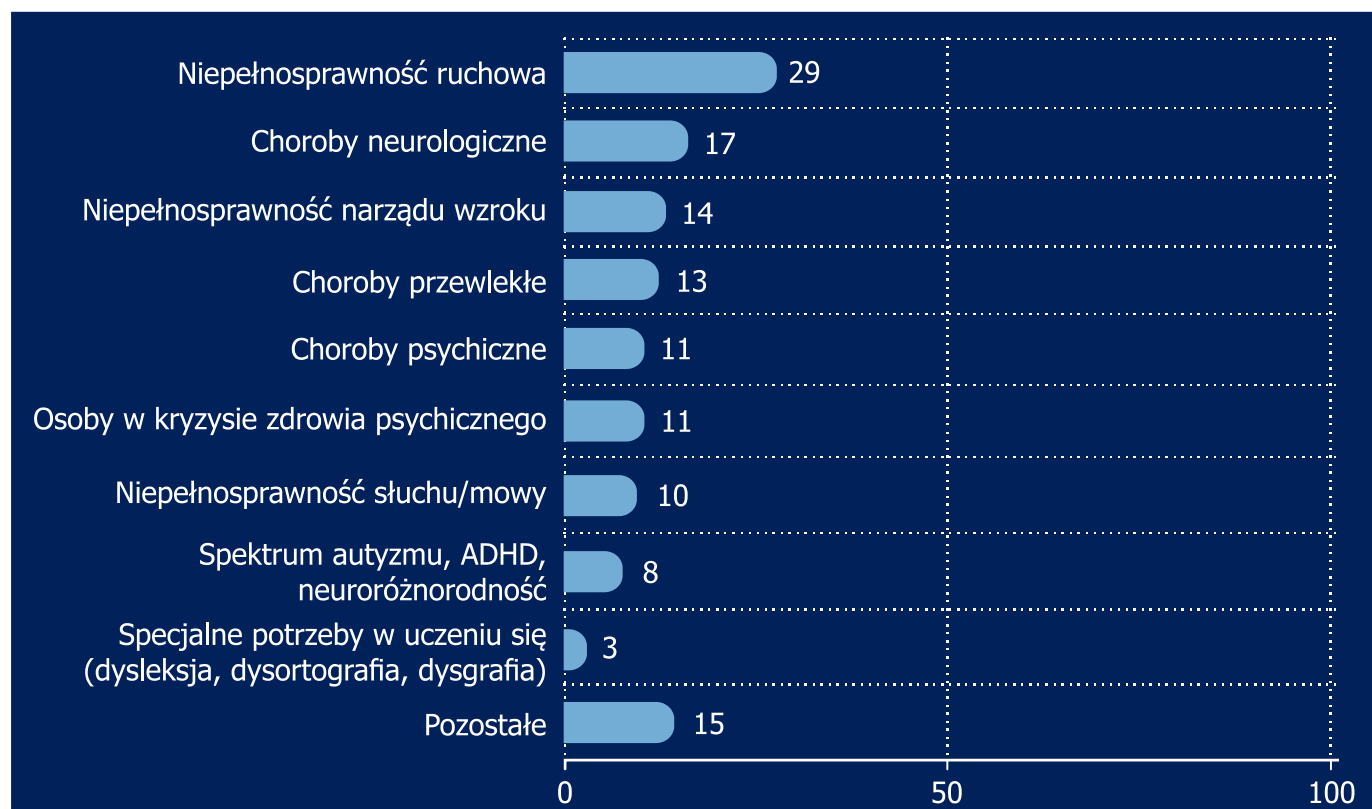
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych. Dane: [Tabela 4](#)

4. Wyniki badań wsparcia osób doktoranckich

Wśród rodzajów niepełnosprawności występujących u osób doktoranckich korzystających ze wsparcia na uczelniach publicznych, najczęściej wskazywana była niepełnosprawność ruchowa. Znaczącą liczbę zgłoszeń dotyczyła również obecność chorób neurologicznych oraz niepełnosprawności narządu wzroku. W dalszej kolejności pojawiały się informacje o osobach doktoranckich zmagających się z chorobami przewlekłymi, chorobami psychicznymi oraz kryzysami zdrowia psychicznego. Rzadziej wymieniano trudności związane z niepełnosprawnością słuchu i mowy, a także przypadki osób w spektrum autyzmu, z ADHD lub inną neuroróżnorodnością. Najrzadziej wskazywano na obecność specjalnych potrzeb w uczeniu się, takich jak dysleksja, dysgrafia czy dysortografia (rys. 5).

W obu edycjach badania niepełnosprawność ruchowa pozostaje najczęściej wskazywaną trudnością zdrowotną wśród osób doktoranckich korzystających ze wsparcia na uczelniach publicznych, jednak jej ogólny zasięg pozostaje ograniczony. Obecna edycja pokazuje szersze spektrum trudności – w tym wzrost świadomości dotyczącej chorób neurologicznych, zaburzeń psychicznych, a także trudności wynikających z neuroróżnorodności. Pomimo tego, niektóre kategorie – jak trudności w uczeniu się czy niepełnosprawność słuchu i mowy – są nadal rzadko identyfikowane. Brak odniesienia do skali braku danych statystycznych w obecnej edycji może świadczyć o poprawie systemu rejestrowania potrzeb osób doktoranckich, oraz uszczegółowienia pytań ankietowych w porównaniu z poprzednim badaniem.

Rysunek 5. Rodzaje niepełnosprawności wśród osób doktoranckich otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=57)

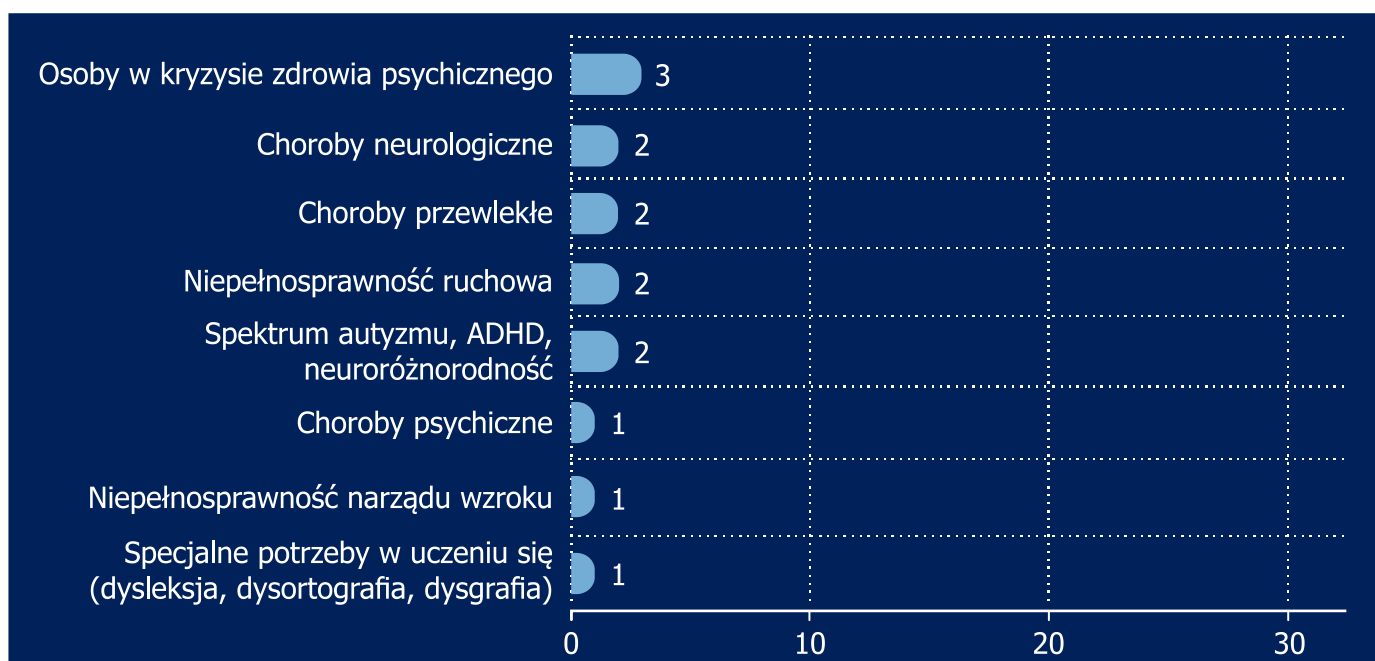

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych. Dane: [Tabela 5](#)

Do uczelni niepublicznych objętych badaniem w zdecydowanej większości nie uczęszczają osoby doktoranckie korzystające ze wsparcia, albo nie są w nich prowadzone takie statystyki (rys. 6).

Uczelnie niepubliczne w dalszym ciągu charakteryzują się bardzo ograniczoną dostępnością danych dotyczących osób doktoranckich z niepełnosprawnościami, głównie z powodu nie występowania osób doktoranckich na większości tych uczelni.

Rysunek 6. Rodzaje niepełnosprawności wśród osób doktoranckich otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=5)

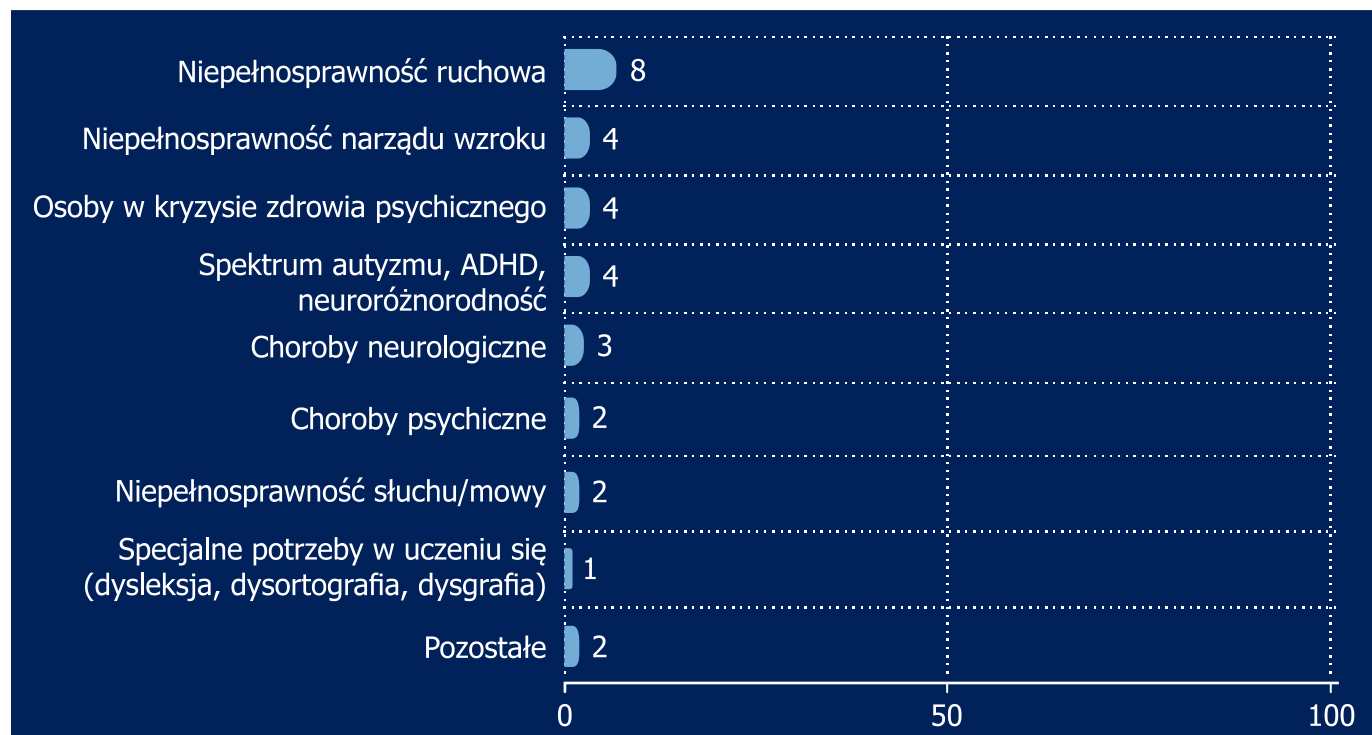
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych. Dane: [Tabela 6](#)

5. Wyniki badań wsparcia słuchaczy i słuchaczek studiów podyplomowych

W uczelniach publicznych objętych badaniem najczęściej nie prowadzi się statystyk dotyczących niepełnosprawności wśród słuchaczy i słuchaczek studiów podyplomowych korzystających ze wsparcia. Spośród rodzajów niepełnosprawności najczęściej zgłaszane są niepełnosprawność ruchowa, niepełnosprawność narządu wzroku, sytuacje kryzysu zdrowia psychicznego oraz spektrum autyzmu, ADHD i inne formy neuroróżnorodności. Rzadziej wymieniane są choroby neurologiczne, psychiczne, niepełnosprawność słuchu i mowy, a najrzadziej – specjalne potrzeby w uczeniu się, takie jak dysleksja, dysortografia czy dysgrafia (rys. 7).

Wśród uczelni publicznych objętych badaniem nie odnotowano istotnej zmiany w zakresie prowadzenia statystyk dotyczących niepełnosprawności słuchaczy/słuchaczek studiów podyplomowych – monitoring tej grupy pozostaje ograniczony. Jednocześnie, zauważalna jest zmiana w typologii najczęściej identyfikowanych trudności: wzrosło znaczenie niepełnosprawności wzroku, kryzysów zdrowia psychicznego oraz neuroróżnorodności, co może świadczyć o rosnącej świadomości i większym zróżnicowaniu zgłaszanych potrzeb. Mimo to, trudności w uczeniu się oraz inne mniej widoczne formy niepełnosprawności wciąż pozostają marginalizowane w strukturze danych.

Rysunek 7. Rodzaje niepełnosprawności wśród słuchaczy/słuchaczek studiów podyplomowych otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=69)

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych. Dane: [Tabela 7](#)

W uczelniach niepublicznych objętych badaniem w zdecydowanej większości nie są prowadzone statystyki dotyczące niepełnosprawności występujących wśród słuchaczy/słuchaczek studiów podyplomowych.

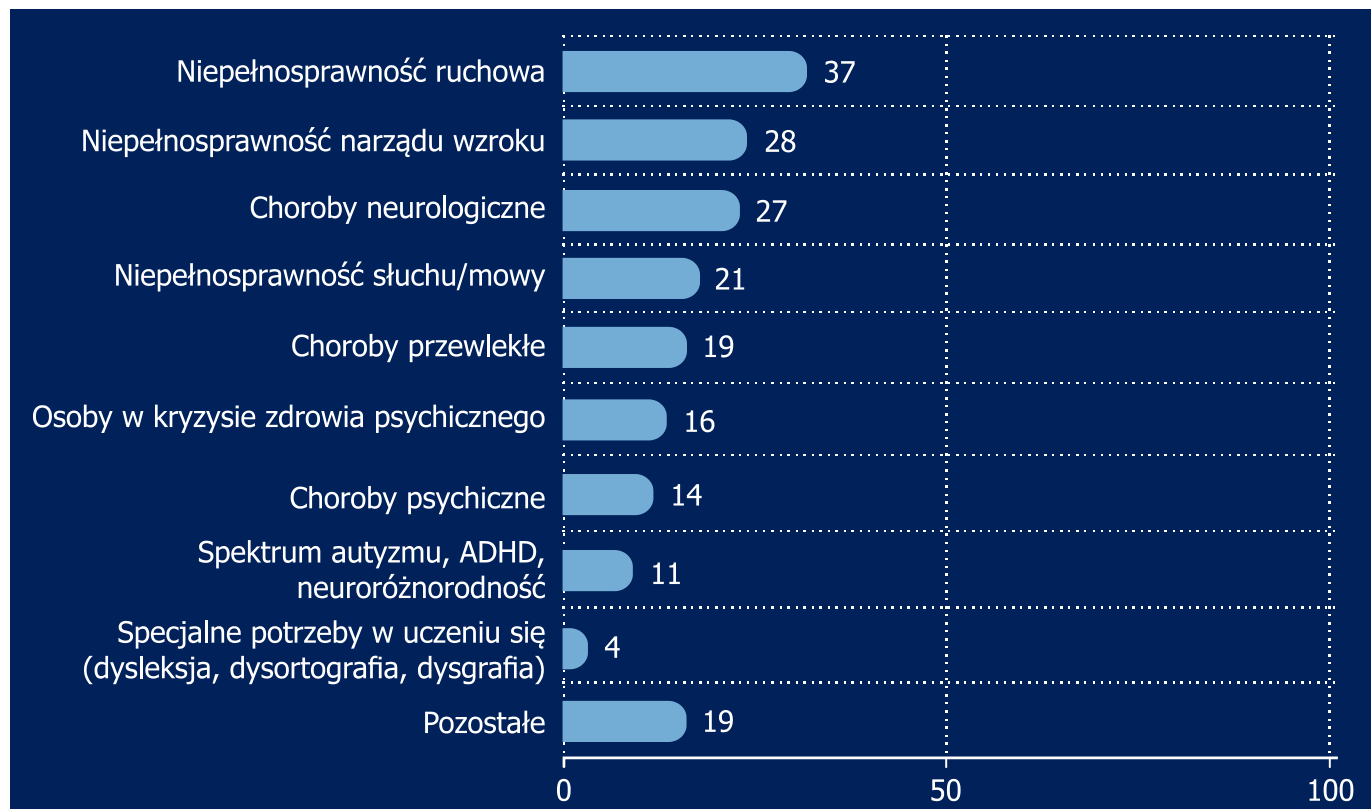
W sektorze uczelni niepublicznych nadal nie odnotowano zmian w zakresie monitorowania sytuacji osób z niepełnosprawnościami wśród słuchaczy/słuchaczek studiów podyplomowych. Brak prowadzonych statystyk potwierdza utrzymującą się lukę informacyjną i organizacyjną w tym obszarze.

6. Wyniki badań wsparcia kadry uczelni

Wśród rodzajów niepełnosprawności występujących u kadry uczelni otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych najczęściej wymieniana jest niepełnosprawność ruchowa. Warto jednak zauważyć, że występuje w mniej niż połowie uczelni publicznych objętych badaniem. Istotny jest fakt, że w blisko połowie ankietowanych uczelni publicznych nie prowadzi się statystyk dotyczących niepełnosprawności wśród pracowników uczelni, którzy otrzymali wsparcie związane z zapewnieniem dostępności (rys. 8).

Dane z obu badań wskazują na brak zmian w zakresie monitorowania sytuacji kadry uczelni z niepełnosprawnościami na uczelniach publicznych. Nadal najczęściej wskazywaną kategorią jest niepełnosprawność ruchowa, jednak jej występowanie ogranicza się do mniej niż połowy uczelni objętych badaniem. Jednocześnie, blisko połowa instytucji nie prowadzi żadnych statystyk dotyczących kadry uczelni korzystających ze wsparcia w ramach polityk dostępności.

Rysunek 8. Rodzaje niepełnosprawności wśród kadry uczelni otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=76)

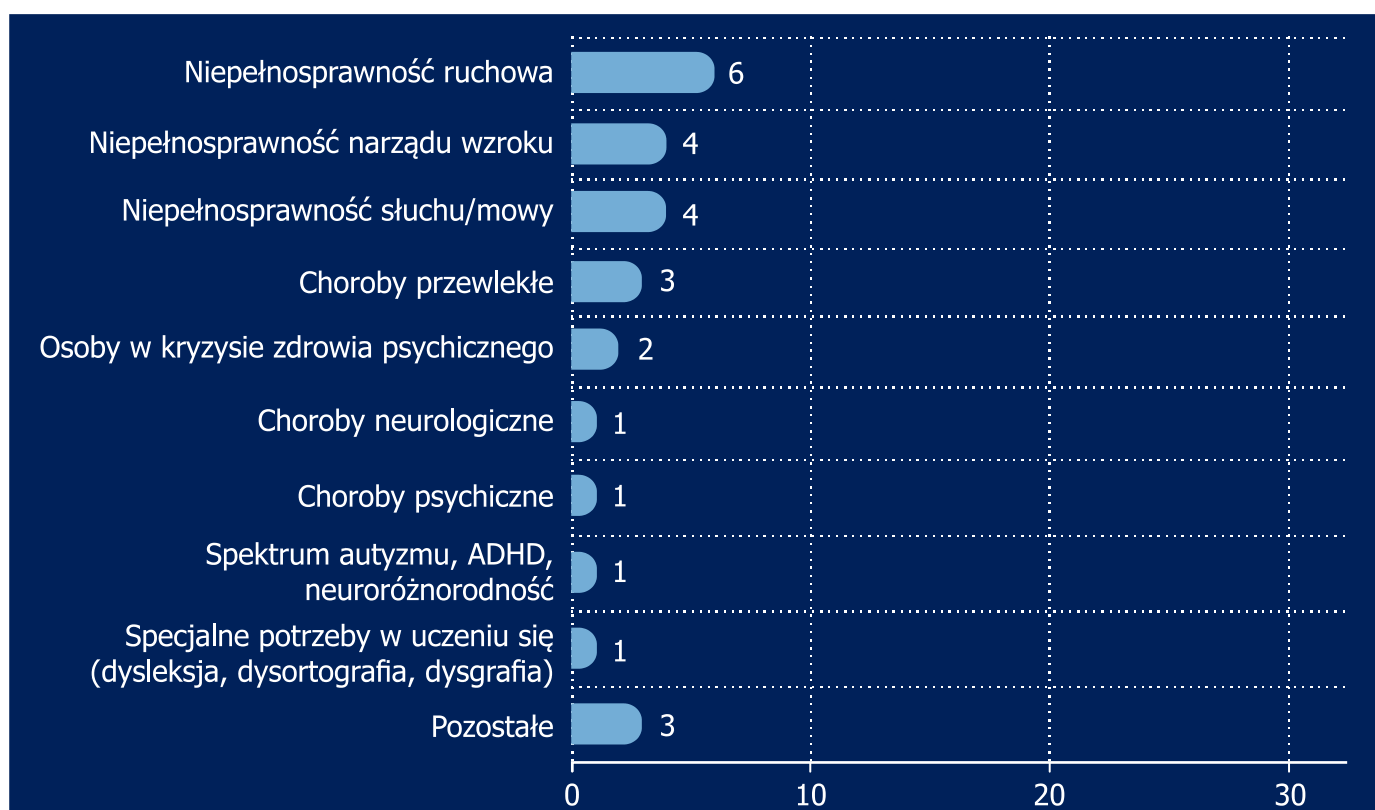

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych. Dane: [Tabela 8](#)

W uczelniach niepublicznych objętych badaniem najczęściej nie prowadzi się statystyk odnośnie występowania niepełnosprawności u pracowników uczelni otrzymujących wsparcie z tego tytułu. Spośród wymienianych niepełnosprawności występujących wśród kadry uczelni niepublicznych otrzymującej wsparcie wymieniane są najczęściej niepełnosprawności ruchowe oraz niepełnosprawność narządu wzroku (rys. 9).

W sektorze uczelni niepublicznych nie zaobserwowano zmian w zakresie monitorowania oraz charakterystyki wsparcia dla kadry uczelni z niepełnosprawnościami. Statystyki dotyczące tej grupy nadal najczęściej nie są prowadzone, co znacząco ogranicza możliwość diagnozowania potrzeb i planowania działań wspierających.

Rysunek 9. Rodzaje niepełnosprawności wśród pracowników uczelni otrzymujących wsparcie na uczelniach niepublicznych wg liczby wskazań (N=24)

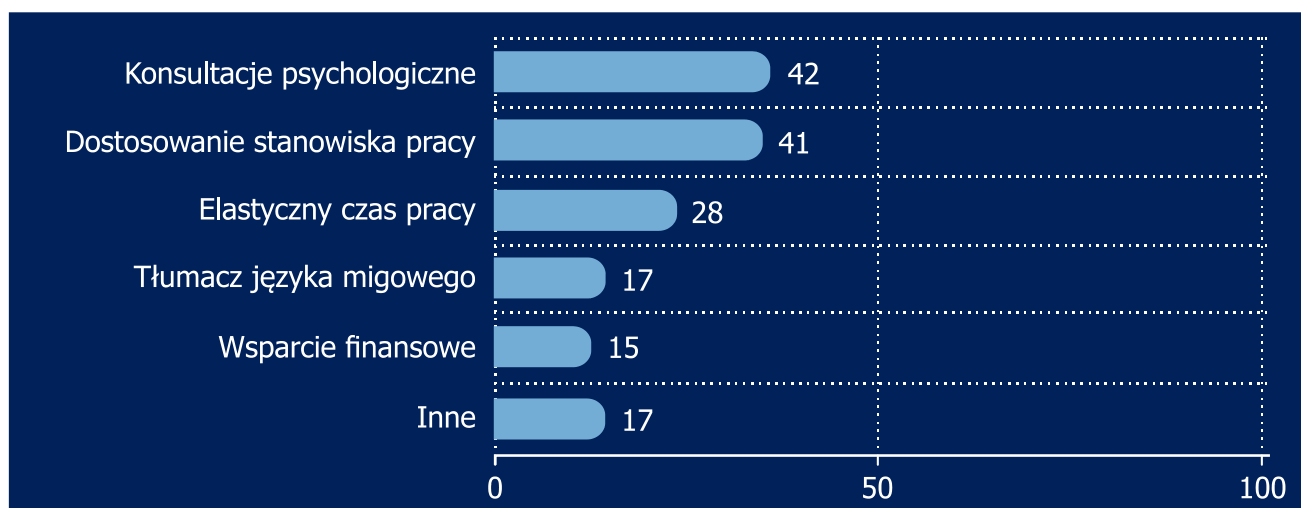

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych. Dane: [Tabela 9](#)

Wśród oferowanych form wsparcia związanych z zapewnieniem dostępności dla pracowników uczelni otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych, w ponad połowie ankietowanych instytucji przeprowadza się konsultacje psychologiczne. Co druga publiczna uczelnia objęta badaniem deklaruje dostosowanie stanowisk pracy do potrzeb tej grupy kadry uczelni. Istotny jest fakt, że w blisko co trzeciej ankietowanej uczelni publicznej nie oferuje się kadrze uczelni żadnej formy wsparcia w tym zakresie (rys. 10).

W porównaniu do poprzedniej edycji badania nie odnotowano zmian w zakresie form wsparcia oferowanych kadrze uczelni z niepełnosprawnościami na uczelniach publicznych. Konsultacje psychologiczne oraz dostosowanie stanowisk pracy pozostają najczęściej wdrażanymi działaniami, jednak skala ich występowania nie przekracza 50–55% badanych instytucji.

Rysunek 10. Oferowane formy wsparcia kadrze uczelni w uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=76)

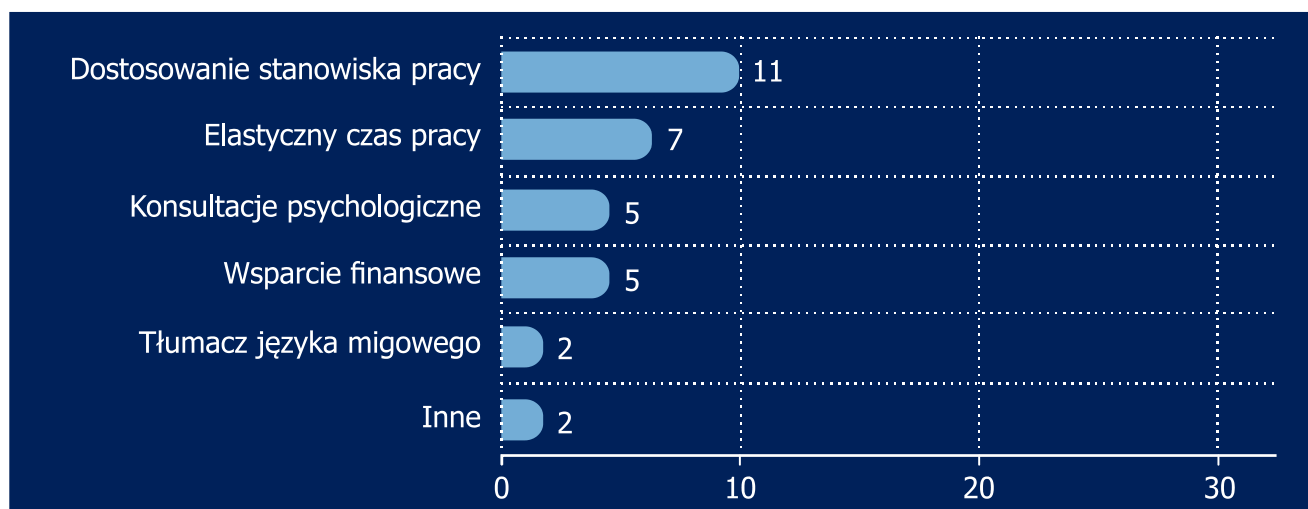

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych. Dane: [Tabela 10](#)

Wśród oferowanych form wsparcia związanych z zapewnieniem dostępności dla kadry uczelni otrzymujących wsparcie na uczelniach niepublicznych warto podkreślić, że prawie w połowie uczelni wskazuje się na dostosowanie miejsc pracy we wszystkich ankietowanych instytucjach (rys. 11).

W sektorze uczelni niepublicznych nie odnotowano żadnego postępu w wykorzystaniu oferowanych form wsparcia kadry uczelni z niepełnosprawnościami.

Rysunek 11. Oferowane formy wsparcia kadry uczelni w uczelniach niepublicznych wg liczby wskazań (N=24)

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych. Dane: [Tabela 11](#)

7. Formy wsparcia z zakresu dostępności i źródła ich finansowania

Wśród oferowanych form wsparcia związanych z zapewnieniem dostępności dla osób studenckich, osób doktoranckich oraz słuchaczy/słuchaczek studiów podyplomowych otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych, ponad 97% ankietowanych uczelni publicznych oferuje konsultacje psychologiczne, ponad 80% oferuje stypendia, umożliwia wydłużony czas na zaliczenia lub egzaminy lub zmianę formy takiego zaliczenia. Wśród pozostałych oferowanych form wsparcia w tym zakresie respondenci wskazywali na dostosowanie materiałów, asystenta edukacyjnego, dodatkowe zajęcia z wychowania fizycznego (rys. 12). Wśród innych form wsparcia wskazywali: dostosowanie form i czasu odbywania praktyk, tutoring, konsultacje psychiatryczne, wypożyczanie sprzętu specjalistycznego, doradztwo zawodowe, transport i szkolenia tematyczne np. wsparcie na starcie dla osób neuroróżnorodnych.

W zakresie wspierania dostępności dla osób studenckich, osób doktoranckich oraz słuchaczy/słuchaczek studiów podyplomowych uczelnie publiczne utrzymują wysoki i stabilny poziom organizacyjny. W niemal wszystkich instytucjach funkcjonują konsultacje psychologiczne (w poprzednim badaniu na pierwszym miejscu był asystent edukacyjny - ponad

90%), a ponad 80% oferuje standardowe formy wsparcia, takie jak stypendia, konsultacje psychologiczne (w poprzednim badaniu na miejscu trzecim – 84%), dostosowanie egzaminów czy zaliczeń. Uczelnie dysponują również szerokim wachlarzem działań uzupełniających, w tym wsparciem technologicznym i psychologicznym.

Rysunek 12. Formy wsparcia osób studenckich, osób doktoranckich i słuchaczy/słuchaczek w uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=76)

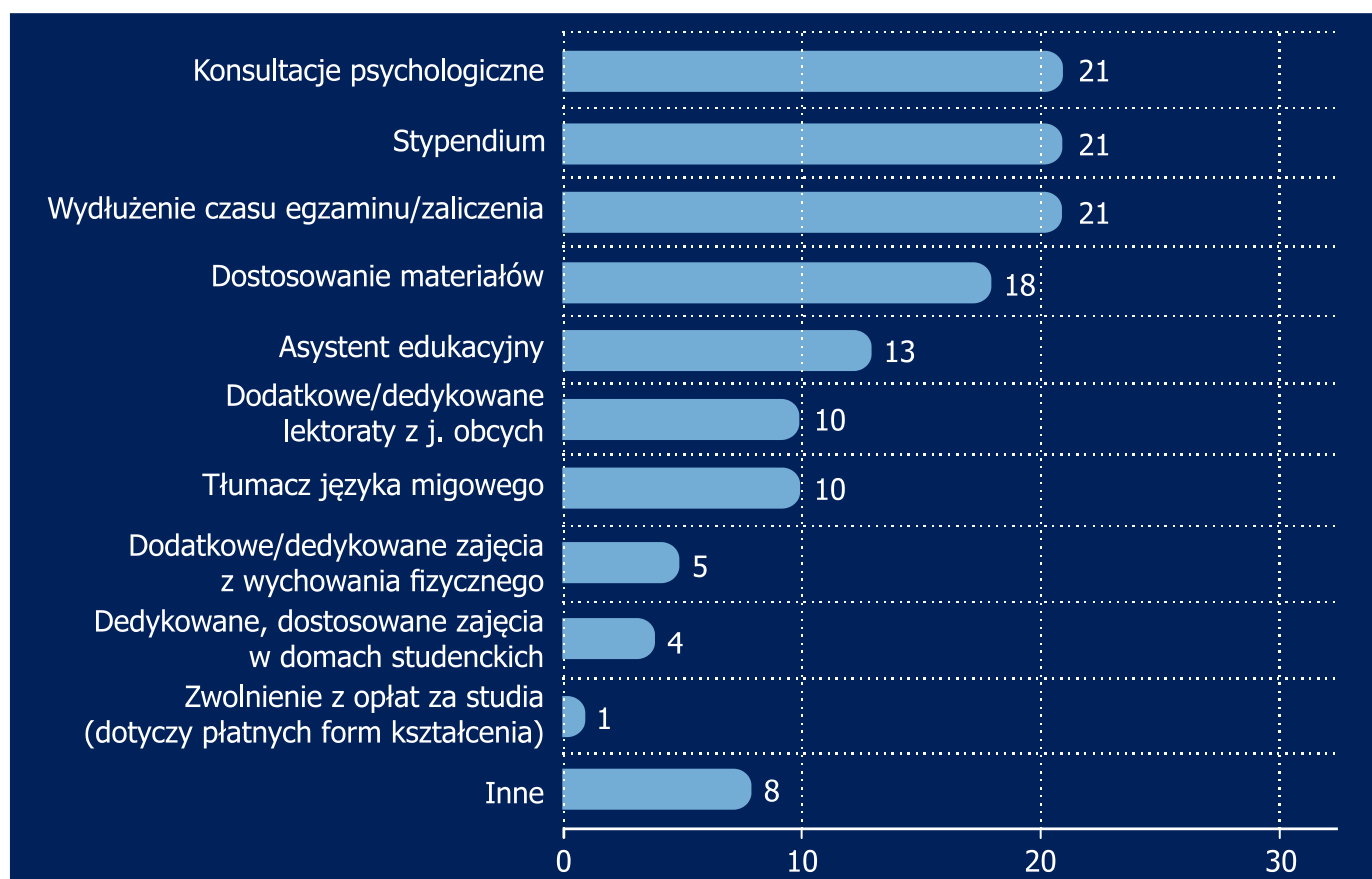
Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych. Dane: [Tabela 12](#)

Wśród oferowanych form wsparcia związanych z zapewnieniem dostępności dla osób studenckich, osób doktoranckich oraz słuchaczy/słuchaczek studiów podyplomowych otrzymujących wsparcie na uczelniach niepublicznych, we wszystkich ankietowanych instytucjach oferuje się dedykowane konsultacje psychologiczne, stypendia oraz oferuje możliwość wydłużenia czasu na egzaminy, czy zaliczenia. W prawie wszystkich jednostkach z kolei dostosowuje się materiały, ponad połowa oferuje asystenta edukacyjnego. Wśród innych proponowanych form wsparcia w tym zakresie respondenci wskazywali na konsultacje

psychiatryczne, tutoring rówieśniczy, dostosowanie uczestniczenia w zajęciach (dodatkowe przerwy, słuchawki wyciszające, praca w małym, stałym zespole, możliwość hybrydowego uczestniczenia, itp.) (rys. 13).

W porównaniu do poprzedniej edycji badania, uczelnie niepubliczne utrzymały pełną dostępność podstawowych form wsparcia (stypendia, wydłużenie czasu zaliczeń), a jednocześnie odnotowano wzrost standaryzacji konsultacji psychologicznych oraz szersze wdrażanie funkcji asystenta edukacyjnego. Widoczna jest również ciągłość w oferowaniu elastycznych i zindywidualizowanych rozwiązań, takich jak tutoring czy dostosowanie warunków uczestnictwa w zajęciach.

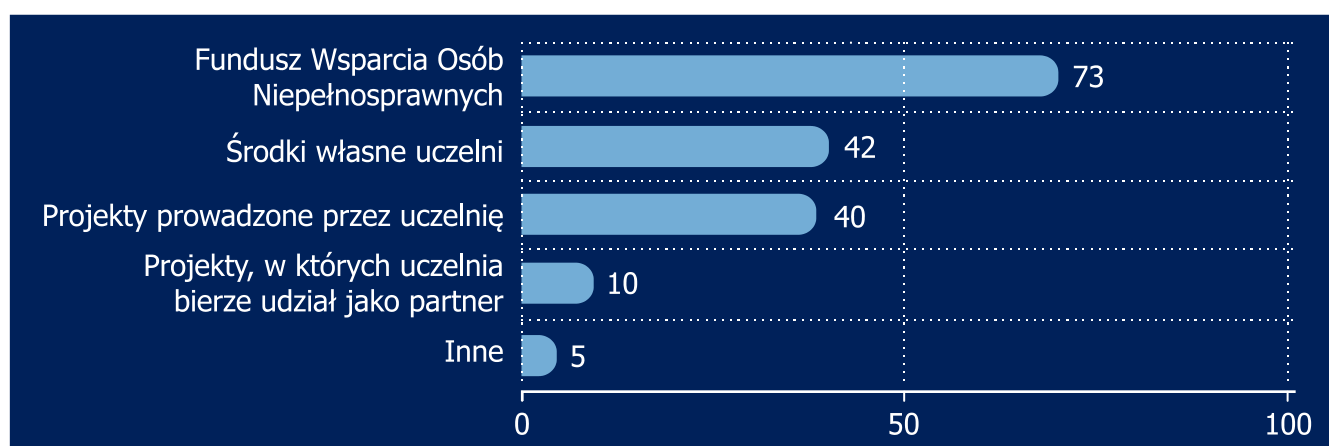
Rysunek 13. Formy wsparcia osób studenckich, osób doktoranckich i słuchaczy/słuchaczek w uczelniach niepublicznych wg liczby wskazań (N=24)

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych. Dane: [Tabela 13](#)

Wśród źródeł finansowania dla podejmowanych w tym zakresie działań w ankietowanych uczelniach publicznych zdecydowana większość respondentów wskazuje na środki z Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Blisko połowa ankietowanych wskazuje na środki własne uczelni. Respondenci wśród innych źródeł finansowania wskazywali dodatkowo między innymi Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego na kontynuowanie działań służących wdrażaniu dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej w podmiotach szkolnictwa wyższego, czy Projekt Dostępna, współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

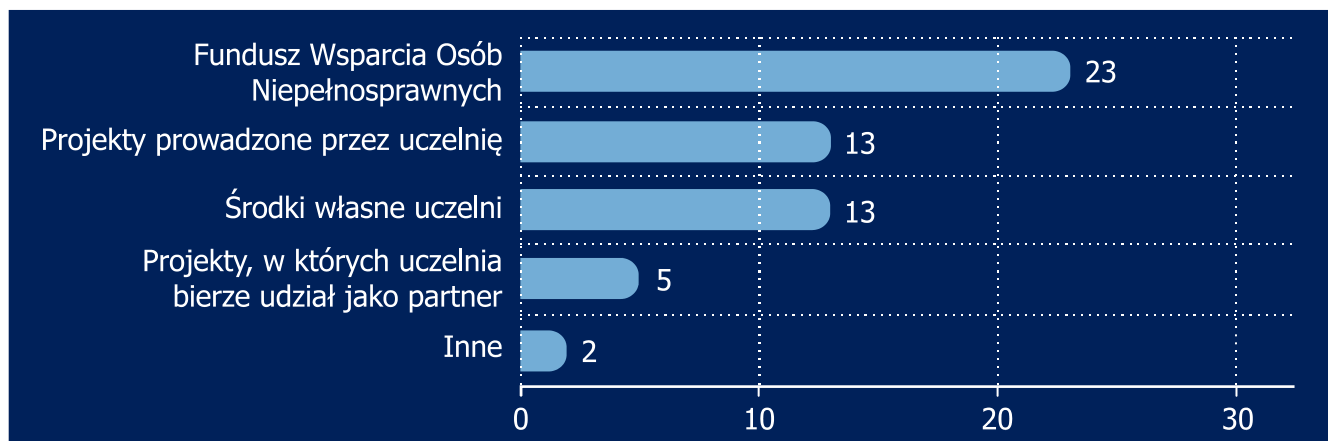
Rysunek 14. Źródła finansowania podejmowanych działań w uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=76)

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych. Dane: [Tabela 14](#)

Wśród źródeł finansowania podejmowanych w tym zakresie działań na ankietowanych uczelniach niepublicznych wszyscy wskazali na środki z Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Co trzeci ankietowany wskazał na środki z realizowanych projektów prowadzonych przez uczelnie.

Rysunek 15. Źródła finansowania podejmowanych działań w uczelniach niepublicznych wg liczby wskazań (N=24)

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych. Dane: [Tabela 15](#)

8. Wyzwania dla wsparcia edukacyjnego i zapewnienia dostępności

Ponad 50% **uczelni publicznych i niepublicznych** wskazało wyzwania dla wsparcia edukacyjnego i zapewniania dostępności w uczelniach wyższych, z czego ponad 65% dotyczyła aspektów związanych z finansowaniem działań w obszarze dostępności oraz około jedna trzecia badanych wskazała potrzebę podejmowania działań świadomościowych.

Tabela A. Odpowiedzi ankietowanych uczelni publicznych i niepublicznych, w kontekście problemów dla wsparcia edukacyjnego i zapewnienia dostępności

Wypowiedzi w ankiecie – część 1 z 5	F	A	KI	C	P	Ś	PO
Brak jednolitych procedur na poziomie wydziałów – różnice w podejściu do racjonalnych usprawnień. Ograniczone zasoby techniczne i kadrowe – zbyt mało sprzętu i specjalistów dostępnych dla studentów. Niewystarczająca świadomość i przygotowanie części kadry dydaktycznej – potrzeba szkoleń z zakresu dostępności i różnorodności. Trudności w pogodzeniu elastyczności z wymogami akademickimi – obawy o jakość kształcenia przy wprowadzaniu usprawnień.			X			X	X
Administracyjne i finansowe.	X						X
Uważam, że jest duży problem z finansowaniem oraz naliczaniem, zgodnie z algorytmem.	X						
Brak rejestru osób ze szczególnymi potrzebami, nie wnioskują o indywidualne wsparcie.						X	
Niewystarczające środki finansowe.	X						
Wąskie przejście na podium w auli.		X					
Ograniczone środki finansowe, sztywne ramy katalogu wydatków uniemożliwiające finansowanie pewnych potrzeb.	X						X
Brak wystarczającej liczby środków, zbyt mała liczba kadry wspierająca osoby ze szczególnymi potrzebami, a przez to ograniczona możliwość prowadzenia działań.	X					X	X
Ograniczony, skromny budżet na wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami.	X						
Problemy architektoniczne.		X					
Zbyt niskie środki Funduszu Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Wysokość FWON jest niewspółmierna do stale rosnących kosztów wynagrodzeń, zakupu usług wspierających, zakupu materiałów dydaktycznych czy ich dostosowań. Dodatkowo katalog wydatków FWON jest pomimo swojego otwartego charakteru mimo wszystko zbyt wąski.	X						X
Wysokie koszty pracy i usług niezbędnych do zapewnienia dostępności studiów i środowiska pracy np. koszty pracy teamów tłumaczy PJM - niewspółmierne do wysokości subwencji FWON; Ograniczenia związane z zakupem rozwiązań technologicznych i sprzętu do wypożyczalni powyżej dozwolonej przepisami kwoty 10 000; Rosnące koszty zapewniania dostępności studiów i środowiska pracy dla osób nie posiadających orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w kontekście braku systemowego finansowania.	X						X

Wypowiedzi w ankiecie – część 2 z 5	F	A	KI	C	P	Ś	PO
Nadal zbyt mała świadomość pracowników uczelni dotycząca funkcjonowania w społeczności akademickiej osób będących w kryzysie zdrowia psychicznego.						X	X
Finansowe i organizacyjne związane z zapewnianiem dostępności.	X						X
Specyfika architektury budynków i wyzwania infrastrukturalne.		X					
Problemem jest to, że jedynym źródłem informacji o niepełnosprawności studentów są udzielane stypendia specjalne. Studenci niechętnie mówią i dzielą się informacją o swojej niepełnosprawności i często przy tym o potrzebach jakie mają, a Uczelnia może im sprostować.			X				X
Ze względu na specyfikę zawodów medycznych (np. pielęgniarka, ratownik medyczny, lekarz), część zajęć praktycznych i klinicznych może być trudna do realizacji przez osoby z niektórymi niepełnosprawnościami. Uczelnia musi indywidualnie analizować możliwość zapewnienia równych szans przy jednoczesnym zachowaniu wysokich standardów kształcenia (uzyskiwanie efektów kształcenia), bezpieczeństwa pacjentów i wymogów zawodowych. Znaczny wzrost zaburzeń natury psychicznej wśród studentów. Problemy natury finansowej – realizacja skutecznego wsparcia wymaga znacznie wyższych środków niż dotacja, która nie jest wystarczająca, by pokryć wydatki na wszystkie potrzeby.	X						X
Coraz więcej studentów zgłasza się z trudnościami w obszarze zdrowia psychicznego oraz osoby neuroróżnorodne, konieczne jest zwiększenie pomocy psychologicznej zarówno dla studentów jak i pracowników. Środki otrzymywane z FON są w dużej mierze wykorzystywane na wsparcie osób z orzeczeniami a coraz więcej osób zgłaszających się z prośbą o wsparcie (np. asystenta) orzeczenia nie posiada. Konieczna jest adaptacja sal i przestrzeni dla osób neuroróżnorodnych a obecne zalecenia w obszarze architektury w małej mierze informują o dobrych praktykach przy tych zaburzeniach. Brak ujednoliconych standardów dostępności architektonicznej na uczelniach wprowadza chaos w zakresie implementacji rozwiązań.	X	X				X	
Brak odpowiednich środków na pokrycie tłumaczenia na PJM; brak wsparcia psychologicznego dla pracowników uczelni; niska empatia wśród kadry dydaktycznej względem osób ze szczególnymi potrzebami; brak finansowania, co przekłada się na brak odpowiednich narzędzi / procedur pozwalających udzielić wsparcia osobom ze szczególnymi potrzebami (bez orzeczeń); oprócz wsparcia wynikającego z kodeksu pracy, uczelnia nie oferuje dodatkowych rozwiązań / form wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami będących kadrą uczelni.	X					X	X
Brak środków finansowych na działania, zbyt duże obciążenie psychiczne pracowników.	X					X	

Wypowiedzi w ankiecie – część 3 z 5	F	A	KI	C	P	Ś	PO
Uczelnia napotyka problemy ze znakowaniem środków, które otrzymuje z Funduszu Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Chodzi o rozróżnienie, które koszty mogą być finansowane z FON, a które nie.	X						X
Na ograniczenie stanowiące, że: koszty zakupu wartości niematerialnych i prawnych, niezaliczonych do pierwszego wyposażenia, których wartość jest niższa od kwoty 10.000 zł oraz brak możliwości dokonywania ze środków dotacji wydatków inwestycyjnych.	X						X
Niewystarczająca kwota FWON w stosunku do potrzeb, brak dotacji na niwelowanie barier architektonicznych oraz komunikacyjno-informacyjnych.	X						
Opieszałość procesów decyzyjnych wśród kadry zarządczej uczelni względem wszelkich rozwiązań dotyczących osób ze szczególnymi potrzebami.							X
Brakuje możliwości wsparcia z dotacji studentów studiów podyplomowych. Druga trudność to, że pieniądze na dany rok wpływają najwcześniej po pół roku, a nie można zostawić bez strat więcej niż 30% dotacji za poprzedni rok na kolejny rok. Powoduje to trudności z finansowaniem.	X						X
Uczelnia napotyka wiele różnorodnych problemów. Jednym z nich jest niska świadomość kadry odnośnie niepełnosprawności. Kadra często nie wie, jak postępować z OzN, natomiast obecnie ma możliwość szkoleń i wsparcia w tym zakresie. Są też oczywiście problemy finansowe, jak np. przy kupowaniu sprzętu czy usług (tłumacz języka migowego). Innym problem jest niewielka zgłaszalność niepełnosprawności - osoby czują, że to nic nie zmienia, lub nie mają siły/chęci zgłosić się o orzeczenie.	X					X	
Brak świadomości dużej części pracowników uczelni, brak procedur wsparcia osób ze szczególnymi potrzebami, nie wszyscy członkowie społeczności akademickiej rozumieją potrzebę stosowania racjonalnych usprawnień, projektowania uniwersalnego, dostępności cyfrowej itd.						X	
Brak finansowania potrzeb osób bez orzeczonego stopnia niepełnosprawności, brak środków na likwidację barier architektonicznych powyżej 10.000 zł. Niska świadomość osób ze szczególnymi potrzebami nt. oferowanego wsparcia oraz z drugiej strony nadużywanie pomocy Uczelni.	X					X	
M.in. ograniczenia w wydatkowaniu środków z dotacji, brak możliwości modernizacji infrastruktury z uwagi na zapis, że z dotacji można prowadzić jedynie remonty.	X	X					
Brak możliwości finansowania z FWON wsparcia dla pracowników administracyjnych.	X						X

Wypowiedzi w ankiecie – część 4 z 5	F	A	KI	C	P	Ś	PO
Dot. kosztu zakupu wyposażenia, których wartość jednostkowa przekracza 10000 zł.	X						X
Finansowe.	X						
Brak szczegółowych opisów dotyczących wydatkowania pieniędzy.	X						X
Brak ustawowego uprawnienia do indywidualnego wspierania ze środków FWON studentów studiów podyplomowych (brak danych nt. ilości studentów studiów podyplomowych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności wynika z braku możliwości pozyskiwania danych na ten temat - dane wrażliwe, uczelnia nie ma podstaw do pozyskiwania od studentów studiów podyplomowych informacji na ten temat).							X
Niewystarczające wsparcie psychologiczne i psychiatryczne					X		
Osoby ze szczególnymi potrzebami nie zawsze chcą się ujawniać, brak jednoznacznych rozstrzygnięć prawnych dotyczących wsparcia osób ze szczególnymi potrzebami, np. w realizacji praktyk studenckich.							X
Przed wszystkim brak środków na pełne dostosowanie. Uczelnia jest dostosowana w dobrym stopniu, jednakże potrzeby rosną, a ze względu na brak odpowiednich środków dostosowania są wdrażane etapami/partiami.	X						
Brak środków z FWON na finansowanie wsparcia słuchaczy studiów podyplomowych.	X						
Rozszerzenie katalogu wydatków np. o tutoring, mentoring i inne niestandardowe formy nauczania np. przyjazne osobom neuroroznorodnym. Brak wytycznych, jeśli chodzi o wsparcie studentów cudzoziemców.							X
Algorytm naliczania dotacji jest źle skonstruowany, nie przystając do obecnej sytuacji prawno-społecznej.	X						
Brak środków finansowych na rozszerzenie wsparcia. Mała dostępność, elastyczność tłumaczy migowych. Osamotnienie osób ze szczególnymi potrzebami w grupie rówieśniczej (studenckiej) - mała wrażliwość społeczna. Brak środków na działania uświadamiające kadre i studentów.	X					X	X
Głównym utrudnieniem jest pozyskanie dodatkowych środków finansowych na wsparcie osób ze szczególnymi potrzebami (wsparcie psychologiczne, poprawa infrastruktury, dostępność sprzętu specjalistycznego).	X				X		X
Brak środków na realizację wsparcia, mała świadomość pracowników, niechęć władz do rozwoju struktury i oferty wsparcia - niezrozumienie problemu - traktowanie dostępności jako zło konieczne i wymysł osób zatrudnionych w jednostkach odpowiedzialnych za wsparcie.	X					X	

Wypowiedzi w ankiecie – część 5 z 5	F	A	KI	C	P	Ś	PO
Na uczelni nie ma oddzielnego pokoju dla Pełnomocnika Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnościami, dlatego swoje dyżury muszą odbywać w pokoju Biura Karier, dziekanatu lub w innej przypadkowo dostępnej sali, jeśli akurat jest wolna.		X					X
Brak jednoznacznych przepisów dot. zbierania danych osobowych i stanu zdrowia, brak finansowania form wsparcia z dotacji, niska świadomość wśród kadry na ten temat, ze strony osób studiujących obawa przed stygmatyzacją i zaburzoną oceną ich osiągnięć edukacyjnych.	X					X	X
Niewystarczająca ilość kadry mogącej udzielić wsparcia.							X
Brak dedykowanego funduszu dla pracowników i słuchaczy studiów podyplomowych ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami; zbyt małe środki z Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych na remonty oraz zakup środka trwałego (do 10 000 zł); zbyt mała dotacja przyznawana przez ministerstwo (kwota nieznacznie tylko została zmieniona).	X						X
Brak finansów, brak tłumaczy języka migowego w rejonie.	X						X
Niewystarczające środki finansowe z dotacji.	X						
Katalog wydatków Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych jest zbyt wąski.							X
Niewystarczające fundusze na dostosowanie uczelni do potrzeb osób z niepełnosprawnością, (prawne) bardzo wąski katalog finansowania działań z FOWN i nieadekwatne stawki w porównaniu z cenami rynkowymi, brak małych grantów celowych i szkoleń dla pracowników w celu (jak by były) ich pozyskania.	X						X
Brak informacji od osób ze szczególnymi potrzebami, że potrzebują wsparcia.							X
Brak środków finansowych, brak tłumaczy języka migowego.	X						X
Sztywne procedury (brak elastycznych procedur), wycofanie ze strony studentów (wstyd, obawa, nieśmiałość, itp.).							X

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych – odpowiedzi przeniesiono bezpośrednio z ankiet i oznaczono proponowany obszar do których odnosiły się:

F – finansowy,

A – architektoniczny,

KI – komunikacyjno-informacyjny,

C – cyfrowy,

P – psychologiczny,

Ś – świadomościowy,

PO – pozostałe

Uogólniając wskazywane problemy/wyzwania w tabeli A stwierdzić należy, iż występuje:

1. Niedostosowanie i niewystarczające finansowanie

- Niska wartość dotacji z Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych(FWON) jest rażąco niewspółmierna do faktycznych kosztów zapewnienia dostępności edukacyjnej i infrastrukturalnej.
- Nieelastyczne katalogi kwalifikowalności wydatków – brak możliwości finansowania np. zakupu środków trwałych powyżej 10 000 zł czy wsparcia osób bez formalnego orzeczenia.
- Brak systemowego wsparcia osób ze szczególnymi potrzebami, które nie posiadają orzeczeń, mimo że stanowią one rosnącą grupę beneficjentów (np. osoby z diagnozami w zakresie zdrowia psychicznego, neuroróżnorodne).

2. Deficyty systemowe i organizacyjne

- Brak jednolitych procedur wsparcia na poziomie ogólnouczelnianym i wydziałowym prowadzi do niespójności działań oraz uznaniowości w zakresie stosowania racjonalnych usprawnień.
- Niewystarczająca liczba specjalistów i ograniczone zasoby kadrowe znacząco utrudniają skuteczne i ciągłe wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz osób neuroróżnorodnych.
- Słaba identyfikacja potrzeb studentów – brak rejestrów, niska zgłaszalność oraz obawy studentów przed ujawnieniem swoich trudności (m.in. ze względu na stygmatyzację) skutkują nieadekwatną reakcją instytucjonalną.

3. Bariery infrastrukturalne i cyfrowe

- Problemy architektoniczne (np. niedostosowane aule, brak wind lub ich konserwacja poza zakresem możliwego finansowania z dotacji).
- Brak ujednoliconych standardów projektowania uniwersalnego, co skutkuje przypadkowymi lub nieskutecznymi adaptacjami przestrzeni.
- Ograniczenia w dostępności technologicznej i cyfrowej, np. niedostosowane strony internetowe, brak sprzętu lub odpowiedniego oprogramowania.

4. Niska świadomość i kompetencje kadry

- Niewystarczająca wiedza i empatia kadry dydaktycznej oraz administracyjnej w zakresie pracy z osobami ze szczególnymi potrzebami, wskazuje na potrzebę realizacji szkoleń w tematyce różnorodności, inkluzji i dostępności.
- Niechęć kadry zarządczej do systemowego wdrażania rozwiązań dostępnościowych oraz traktowanie ich jako kosztownego obowiązku zamiast elementu misji społecznej uczelni.

5. Niedostosowanie ram prawnych i proceduralnych

- Brak jednoznacznych przepisów dotyczących zbierania danych wrażliwych (RODO), co utrudnia identyfikację potrzeb i kierowanie wsparcia.
- Algorytm naliczania dotacji nie odpowiada aktualnym realiom społeczno-prawnym i nie uwzględnia kosztów wspierania osób nieposiadających orzeczenia o niepełnosprawności.

9. PODSUMOWANIE

1. Analiza wyzwań wskazywanych przez ankietowanych jasno wskazuje na potrzebę kontynuowania podejmowanych działań zwiększających dostępność.

postulat – konieczność zwiększenia środków finansowych w ujęciu systemowym w celu kontynuacji działań

2. Statystyki dotyczące osób studiujących będących osobami ze szczególnymi potrzebami w porównaniu ze słuchaczami i słuchaczkami studiów podyplomowych czy też kadrami uczelni wskazują, iż wsparcie tych grup ma charakter marginalny.

postulat – konieczność uwzględniania słuchaczy i słuchaczek studiów podyplomowych oraz kadry uczelni we wszelkich działaniach wspierających osoby ze szczególnymi potrzebami włącznie z utworzeniem katalogu form ich wsparcia (nie ograniczając się tylko do już istniejących zgodnie z obowiązującym prawem)

3. Udzielanie wsparcia osobom bez orzeczonej niepełnosprawności przewyższało wsparcie udzielane osobom posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności w uczelniach publicznych i niepublicznych

postulat – konieczność uwzględnienia wsparcia osób bez orzeczonej niepełnosprawności w finansowaniu systemowym

4. Przeprowadzone badanie wykazało szeroki wachlarz stosowanych praktyk, co do form wsparcia

postulat – konieczność standaryzacji podejmowanych działań

10. Spis rysunków

Rysunek 1. Rodzaje uczelni objętych badaniem (N=100).....	4
Rysunek 2. Typy uczelni objętych badaniem (N=100).....	5
Rysunek 3. Rodzaje niepełnosprawności wśród osób studenckich otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=76)	6
Rysunek 4. Rodzaje niepełnosprawności wśród osób studenckich otrzymujących wsparcie na uczelniach niepublicznych wg liczby wskazań (N=24)	8
Rysunek 5. Rodzaje niepełnosprawności wśród osób doktoranckich otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=57)	9
Rysunek 6. Rodzaje niepełnosprawności wśród osób doktoranckich otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=5)	10
Rysunek 7. Rodzaje niepełnosprawności wśród słuchaczy/słuchaczek studiów podyplomowych otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=69)	12
Rysunek 8. Rodzaje niepełnosprawności wśród kadry uczelni otrzymującej wsparcie na uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=76)	13
Rysunek 9. Rodzaje niepełnosprawności wśród kadry uczelni otrzymującej wsparcie na uczelniach niepublicznych wg liczby wskazań (N=24)	14
Rysunek 10. Oferowane formy wsparcia dla kadry uczelni w uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=76)	15
Rysunek 11. Oferowane formy wsparcia kadry uczelni w uczelniach niepublicznych wg liczby wskazań (N=24)	16
Rysunek 12. Formy wsparcia osób studenckich, osób doktoranckich i słuchaczy/słuchaczek w uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=76)	17
Rysunek 13. Formy wsparcia osób studenckich, osób doktoranckich i słuchaczy/słuchaczek w uczelniach niepublicznych wg liczby wskazań (N=24)	18
Rysunek 14. Źródła finansowania podejmowanych działań w uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=76)	19
Rysunek 15. Źródła finansowania podejmowanych działań w uczelniach niepublicznych wg liczby wskazań (N=24)	20

11. Tabele z danymi do wykresów

Tabela 1 – dane do [wykresu 1](#): Rodzaje uczelni objętych badaniem (N=100)

Uczelnie publiczne	76
Uczelnie niepubliczne	24

Tabela 2 – dane do [wykresu 2](#): Typy uczelni objętych badaniem (N=100)

Uniwersytety bezprzymiotnikowe	38
Państwowe wyższe szkoły zawodowe	15
Uczelnie techniczne	15
Uczelnie artystyczne	8
Uczelnie ekonomiczne	8
Uczelnie medyczne	8
Uczelnie rolnicze i przyrodnicze	5
Akademie wychowania fizycznego	1
Uczelnie pedagogiczne	1
Uczelnie teologiczne	1

Tabela 3 – dane do [wykresu 3](#): Rodzaje niepełnosprawności wśród osób studenckich otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=76)

Niepełnosprawność ruchowa	70
Choroby neurologiczne	65
Spektrum autyzmu, ADHD, neuroróżnorodność	65
Choroby psychiczne	64
Niepełnosprawność narządu wzroku	62
Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego	62
Niepełnosprawność słuchu/mowy	61
Choroby przewlekłe	56
Specjalne potrzeby w uczeniu się (dysleksja, dysortografia, dysgrafia)	47
Pozostałe	50

Tabela 4 – dane do [wykresu 4](#): Rodzaje niepełnosprawności wśród studentów otrzymujących wsparcie na uczelniach niepublicznych wg liczby wskazań (N=24)

Niepełnosprawność narządu wzroku	20
Niepełnosprawność ruchowa	19
Choroby neurologiczne	17
Niepełnosprawność słuchu/mowy	17
Choroby psychiczne	16
Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego	15
Spektrum autyzmu, ADHD, neuroróżnorodność	14
Choroby przewlekłe	13
Specjalne potrzeby w uczeniu się (dysleksja, dysortografia, dysgrafia)	12
Pozostałe	15

Tabela 5 – dane do [wykresu 5](#): Rodzaje niepełnosprawności wśród osób doktoranckich otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=57)

Niepełnosprawność ruchowa	29
Choroby neurologiczne	17
Niepełnosprawność narządu wzroku	14
Choroby przewlekłe	13
Choroby psychiczne	11
Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego	11
Niepełnosprawność słuchu/mowy	10
Spektrum autyzmu, ADHD, neuroróżnorodność	8
Specjalne potrzeby w uczeniu się (dysleksja, dysortografia, dysgrafia)	3
Pozostałe	15

Tabela 6 – dane do [wykresu 6](#): Rodzaje niepełnosprawności wśród osób doktoranckich otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=5)

Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego	3
Choroby neurologiczne	2
Choroby przewlekłe	2
Niepełnosprawność ruchowa	2
Spektrum autyzmu, ADHD, neuroróżnorodność	2
Choroby psychiczne	1
Niepełnosprawność narządu wzroku	1
Specjalne potrzeby w uczeniu się (dysleksja, dysortografia, dysgrafia)	1

Tabela 7 – dane do [wykresu 7](#): Rodzaje niepełnosprawności wśród słuchaczy/słuchaczek studiów podyplomowych otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=69)

Niepełnosprawność ruchowa	8
Niepełnosprawność narządu wzroku	4
Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego	4
Spektrum autyzmu, ADHD, neuroróżnorodność	4
Choroby neurologiczne	3
Choroby psychiczne	2
Niepełnosprawność słuchu/mowy	2
Specjalne potrzeby w uczeniu się (dysleksja, dysortografia, dysgrafia)	1
Pozostałe	2

Tabela 8 – dane do [wykresu 8](#): Rodzaje niepełnosprawności wśród kadry uczelni otrzymujących wsparcie na uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=76)

Niepełnosprawność ruchowa	37
Niepełnosprawność narządu wzroku	28
Choroby neurologiczne	27
Niepełnosprawność słuchu/mowy	21
Choroby przewlekłe	19
Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego	16
Choroby psychiczne	14
Spektrum autyzmu, ADHD, neuroróżnorodność	11
Specjalne potrzeby w uczeniu się (dysleksja, dysortografia, dysgrafia)	4
Pozostałe	19

Tabela 9 – dane do [wykresu 9](#): Rodzaje niepełnosprawności wśród pracowników uczelni otrzymujących wsparcie na uczelniach niepublicznych wg liczby wskazań (N=24)

Niepełnosprawność ruchowa	6
Niepełnosprawność narządu wzroku	4
Niepełnosprawność słuchu/mowy	4
Choroby przewlekłe	3
Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego	2
Choroby neurologiczne	1
Choroby psychiczne	1
Spektrum autyzmu, ADHD, neuroróżnorodność	1
Specjalne potrzeby w uczeniu się (dysleksja, dysortografia, dysgrafia)	1
Pozostałe	3

Tabela 10 – dane do [wykresu 10](#): Oferowane formy wsparcia kadrze uczelni w uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=76)

Konsultacje psychologiczne	42
Dostosowanie stanowiska pracy	41
Elastyczny czas pracy	28
Tłumacz języka migowego	17
Wsparcie finansowe	15
Inne	17

Tabela 11 – dane do [wykresu 11](#): Oferowane formy wsparcia kadry uczelni w uczelniach niepublicznych wg liczby wskazań (N=24)

Dostosowanie stanowiska pracy	11
Elastyczny czas pracy	7
Konsultacje psychologiczne	5
Wsparcie finansowe	5
Tłumacz języka migowego	2
Inne	2

Tabela 12 – dane do [wykresu 12](#): Formy wsparcia osób studenckich, osób doktoranckich i słuchaczy/słuchaczek w uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=76)

Konsultacje psychologiczne	74
Stypendium	63
Wydłużenie czasu egzaminu/zaliczenia	62
Dostosowanie materiałów	54
Asystent edukacyjny	52
Dodatkowe/dedykowane zajęcia z wychowania fizycznego	50
Dedykowane, dostosowane zajęcia w domach studenckich	46
Dodatkowe/dedykowane lektoraty z j. obcych	46
Tłumacz języka migowego	42
Zwolnienie z opłat za studia (dotyczy płatnych form kształcenia)	5
Inne	36

Tabela 13 – dane do [wykresu 13](#): Formy wsparcia osób studenckich, osób doktoranckich i słuchaczy/słuchaczek w uczelniach niepublicznych wg liczby wskazań (N=24)

Konsultacje psychologiczne	21
Stypendium	21
Wydłużenie czasu egzaminu/zaliczenia	21
Dostosowanie materiałów	18
Asystent edukacyjny	13
Dodatkowe/dedykowane lektoraty z j. obcych	10
Tłumacz języka migowego	10
Dodatkowe/dedykowane zajęcia z wychowania fizycznego	5
Dedykowane, dostosowane zajęcia w domach studenckich	4
Zwolnienie z opłat za studia (dotyczy płatnych form kształcenia)	1
Inne	8

Tabela 14 – dane do [wykresu 14](#): Źródła finansowania podejmowanych działań w uczelniach publicznych wg liczby wskazań (N=76)

Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych	73
Środki własne uczelni	42
Projekty prowadzone przez uczelnię	40
Projekty, w których uczelnia bierze udział jako partner	10
Inne	5

Tabela 15 – dane do [wykresu 15](#): Źródła finansowania podejmowanych działań w uczelniach niepublicznych wg liczby wskazań (N=24)

Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych	23
Projekty prowadzone przez uczelnię	13
Środki własne uczelni	13
Projekty, w których uczelnia bierze udział jako partner	5
Inne	2